

Thema Naar huis

Cursus een, week twee

Josée Coenen en Ans Drubbel

d.d. 19 maart 2016 (tweede versie)

Wat en hoe Naar huis (MN-n= module 2 Wonen dag 1-4, HZS= Onderwerp 2, Het huis)

leerstof			materiaal	
pragmatiek	taalfuncties en gespreksconventies	1 liedje <i>naar huis</i> 2 vragen stellen, afspraak maken 3 de weg vragen 4 zeggen dat je iets niet weet	1 cd VHEZ, 1, les 4, TB 28 2 PB 1, les 4, blz. 20-23 TB, zoekspel, blz.29-30 3 MN-n, blz.32 4 MN-n blz. 38 en 39	
woordenschat: inhoudswoord	themawoorden: 1 znw., 2 ww. 3 bijv.nw.		1 PB 1, blz. 20-23 MN-n, HZS BWB blz.140, 130 zie onder 2 zie onder PB 1, praatplaat 5 BWB blz. 142 3 MN-n, HZS oef.5	<i>achtergrondkleuren gebruiken bij afbeeldingen (ZIS)</i>
woordenschat: functiewoord	1 lidwoord: <i>een, de, het</i> 2 voorzetsel van plaats en richting: <i>in, naar</i> 3 vraagwoord: <i>waar</i> 4 bijwoord: <i>hier, daar</i> 5 telwoord 6 pers.vnw. : <i>ik, jij, u</i>		1 ZIS 18-26, DBK 20 2 ZIS 44, DBK 68 e.v. , HSZ oef. 13-15, in dialoog 3 HZS oef. 16 4 ZIS 44, DBK 68 e.v., dialoog 5 MN-n, dag 1 6 DBK 24, HZS oef.8, MN-n dag 4	1 vingers gebruiken (ZIS) -het-woorden (-voorwerpen) stickeren, ook in HZS
klankleer	klanken:	1 /ie/, /oo/ 2 intonatie vraagzin 3 klank-letter	1 zie onder 2 in dialoog 3 ZMN blz. 3 en 4	
vormleer	1 ww. o.t.t. <i>derde persoon enkv., mw.</i> 2.ww. <i>zijn</i>		1 zie onder 2 DBK 24, HZS oef.8, MN-n dag 4	
zinsbouw	1 hoofdzin: drie zinsdelen 2 ja-/nee-vraagzin 3 zinsdeel		1 (ZIS) DBK 102 e.v., HZS oef. 2 DBK 102 e.v. 3 DBK 102 e.v. HZS oef. 19	1, 2 strookjes en /of kubussen (ZIS, DBK)

Cursus een week twee Zie de **Inleiding**
voor onze uitgangspunten en achtergronden en
een overzicht

Wat en hoe Weekrooster cursus een, week twee Naar huis

dag een	dag twee	dag drie	dag vier	dag vijf
liedje <i>Naar huis</i> woordenschat-IHW. . znw. . ww. . bijv.nw. woordenschat-FW. . lidw.: <i>de, het</i> . telwoord pragmatiek: . dialoog klankleer: . klank /ie/ vormleer:-	liedje <i>Naar huis</i> woordenschat-IHW. . znw. . ww. . bijv.nw. woordenschat-FW. . lidw.: <i>de, het</i> . vraagwoord <i>waar</i> pragmatiek . dialoog . zoekspel . taalfunctie <i>de weg vragen</i> klankleer: . klank /ie/ vormleer:-	liedje <i>Naar huis</i> woordenschat-IHW. . znw. . ww. . bijv.nw. woordenschat-FW. . lidw.: <i>de, het</i> . bijwoord van plaats: <i>hier, daar</i> pragmatiek . dialoog klankleer: . klank /oo/ vormleer: . ww. <i>zijn</i>	liedje <i>Naar huis</i> woordenschat-IHW. . znw. . ww. . bijv.nw. woordenschat-FW. . lidw.: <i>de, het</i> . voorz. van plaats: <i>in</i> . vraagwoord <i>waar</i> pragmatiek . dialoog . taalfunctie <i>zeggen dat je iets niet weet</i> klankleer: . klank /oo/ vormleer: ww.o.t.t. derde pers. zinsbouw: . zinnen maken	liedje <i>Naar huis</i> woordenschat-IHW. . znw. . ww. . bijv.nw. woordenschat-FW. . lidw.: <i>de, het</i> . voorz. van plaats: <i>in</i> pragmatiek . dialoog klankleer: . klanken: /ie/, /oo/ . klank en letter zinsbouw: zinnen maken (3 delen)

Gebruikte verwijzingen

MN-n	= <i>Mondeling Nederlands nieuw</i>
HZS	= <i>Horen zien en schrijven</i>
PB 1, PB 2	= Praatboek 1 en Praatboek 2 ¹ van <i>Van horen en zeggen</i> en de <i>PPT(digitaal schoolbord)</i>
TB	= Tekstboek <i>Van horen en zeggen</i> , met de tekst van de liedjes en dialogen
DBK	= <i>De bovenkamer</i> , opzoekboek en strookjes
BWB	= Beeldwoordenboek
VHEZ	= <i>Van horen en zeggen</i>
WIP	= <i>Woorden in prenten</i>
ZIS	= <i>Zien is snappen</i>
ZMN	= <i>Zeg maar na</i> , uitspraakcahier bij <i>Horen zien en schrijven</i>

¹ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Liedje dag een t/m dag vijf

Benodigheden

- Van horen en zeggen, cd 1, les 4
- Tekstboek blz. 28

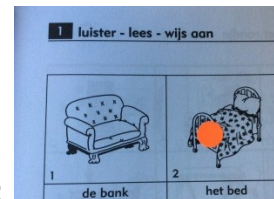
Woordenschat Zelfstandige naamwoord dag een t/m dag vijf

Benodigdheden

- MN-n en HZS 2
- BWB, blz. 140, 130
- PB 1, blz. 20-23

Woordenschat – extra

- Bij de woorden uit de oefeningen van *Horen Zien en Schrijven* kunt u eenvoudig een voorzeg- en nazegoefening toevoegen (=stap drie uit de Nt2-didactiek).
(Instructiezin): 'Zeg maar na (woord). '

- Sticker u de afbeeldingen van het-woorden in HZS:

Woordenschat Werkwoord dag een (twee en drie)

Benodigdheden

- Praatboek 1, praatplaat 5 VHEZ, blz.30-31, thema 5 Bezoek
- BWB, blz. 142

Hoe aan te bieden?

- LK wijst de afbeelding op de praatplaat aan en noemt het werkwoord. (vijf werkwoorden per keer)

(Doel:) 'Je leert nu werkwoorden '.

(Instructiezin): 'Kijk goed. Dit heet (werkwoord).'

slapen	fluiten	praten	douchen
doortrekken	kijken	zitten	drinken spelen
(groep 8-12)	televisiekijken	theezetten	haren wassen

- LK vraagt aan leerling: 'Wijs aan (werkwoord).'
- LK wijst aan en zegt: 'Zeg maar na: (werkwoord).'

Hoe te oefenen?

PingPong (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een handeling aan en benoemen die.

Uitbeelden (in viertallen) Een leerling beeldt een handeling uit: de anderen benoemen die.

Woordenschat Bijvoeglijk naamwoord dag een t/m dag vijf

Benodigdheden

- MN-n en HZS oef. 5

Pragmatiek DIALOOG dag een

Benodigdheden

- Praatboek 1, thema 4 (een voor elke leerling) en ppt. voor digibord²
- Cd Vhez, thema 4, dialoog 4
- Tekstboek 29-30 (zoekspel)

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.' Gebruik uw arm voor de vraagzinintonatie.

③ Joost : Waar ga je heen?
Omar : Naar huis.

▲ ④ Joost : Moet je die kant op? [gebaar]
Omar : Ja.
Joost : Ik ook.

⑤ Joost : In welke straat woon je?
Omar : Ik woon hier, in de Houtmanstraat. [gebaar]
En jij?
Joost : In de Oeverstraat.

⑥ Joost : Woon je hier, op nummer twaalf? [gebaar]
Omar : Ja.
Op welk nummer woon jij?
Joost : Op nummer achttien.

⑦ Joost : Woon je boven of beneden? [gebaar]
Omar : Boven.
En jij?
▲ Joost : Ik ook.
Is het een groot huis?
▲ Omar : Ja hoor.

⑧ Joost : Kom je spelen, straks?
▲ Omar : Waar?
▲ Joost : Nou, gewoon hier buiten. [gebaar]
Omar : Dat is goed.
Tot straks, dag. [gebaar]
Joost : Dag.

Hoe te oefenen?

- beide groepen: 2x klassikaal laten luisteren en aanwijzen (eventueel al meezeggen rol van Omar). Let op: zinnen met ▲ zijn moeilijker.
- groep 8-12: individueel cd beluisteren met PB 1.

² De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Pragmatiek dag twee

Benodigheden

- als dag een +
- Tekstboek 1, blz. 29-30 zoekspel
- MN-blz.32

Dialoog Hoe aan te bieden?

- Als dag een. Gebruik uw arm voor de vraagzinintonatie.

Dialoog Hoe te oefenen?

- als dag een
- zoekspel Tekstboek 1, dialoog 4

Pragmatiek dag drie en vier

Benodigheden

- als dag een
- MN-blz.38-39 (dag vier)

Dialoog Hoe te oefenen?

- als dag een
- (beide groepen; iedereen een beurt) spelen van de dialoog: LK rol van Joost en LL rol van Omar voor jongste groep (eventueel aanpassen aan eigen situatie: straat, nummer).

Pragmatiek Dialoog dag vijf

- spelen van de dialoog (in tweetallen (LK-LL) om de beurt)
- opnemen op mobiel, tablet/ipad
- samen bekijken, beluisteren en LK corrigeert (let speciaal op vraagzinintonatie) eventueel: nieuwe opname maken.

KLANKEN dag een

Benodigheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /ie/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS)
- én voor groep 8-12 jaar: zwarte letters en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /ie/ (bijv. vies)

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /ie/ verstaan en de /ie/ zeggen.'

- Wijs op uw mondstand (mond breed!) en spreek de /ie/ enkele malen overdreven uit: '/ie/'. De **eerste** klank van de week is de /ie/: de /ie/ van (vies).'
- Dan hangt u op een groot vel waar reeds de symbolen voor spreken en luisteren zijn opgeplakt, een plaatje van vies op met het symbool in het roze voor de klank: 'De /ie/ van vies. Je hoort een /ie/ en je zegt een /ie/'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (vies) (Mina) (ie) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (vies) : **vies**, boek, vies, raam, **vies**, **vies**, deur, zeep, **vies**.

2 Stijgen/ Dalen (Mina): **Mina**, Joep, **Mina**, Joep, Mirjam, Mina, Sara, Anna, **Mina**, **Mina** (of namen van leerlingen).

3 Stijgen/ Dalen /ie/: /uu/, /ie/, /aa/, /ie/, /ie/, /oe/, /oo/, /ie/, /ie/, /oe/, /ie/.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt klank of woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert mondstand)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 /ie/, /ie/, /ie/, /ie/, /ie/, /ie/

2 vies, tien, niet, hier, drie, gieter, wieg, fiets, zien

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /ie/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag elke dag: 'Heb je nog een woord met de /ie/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel/op het klankvel=klassikaal/in het klankschrift = individueel.

KLANKEN dag twee

Benodigdheden

- als dag een
- afbeelding klankversje VHEZ Werkboek 1, zie bijlage
- kleurpotloden
- Zeg maar na, blz.3 /ie/ -woorden

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /ie/ verstaan en de /ie/ zeggen.'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (vies) (ie) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (vies): **vies**, boek, raam, zeep, **vies**, doek, **vies**, **vies**, bed, muur, **vies**.

2 Stijgen/ Dalen /ie/ :/uu/, /ie/, /aa/, /ie/, /ie/, /oo/, /aa/, /ie/, /ie/, /oe/.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt woord of (regel van) klankversje, LL kijken in spiegel, LK corrigeert mondstand)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 wie, vier, lied, niet, vies, drie, hier, gieter, zien.

2 Klankversje /ie/: *Piet van Tiel zijn nieuwe fiets
heeft drie wielen en vier wieken
Nu zegt ieder zonder liegen
ik heb Piet z'n fiets zien vliegen.*³

3 Groep 4-7 jaar: 'Kleur: wiel, wiek, Piet'.⁴

4 Individueel Groep 8-12 jaar: /ie/-woorden uit *Zeg maar na*.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /ie/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag elke dag: 'Heb je nog een woord met de /ie/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel /op het klankvel=klassikaal/in het klankschrift = individueel.

³ Ontleend aan *Versjes*, Pedologisch Instituut Rotterdam. Zie bijlage

KLANKEN dag drie

Benodigdheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /oo/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS)
- én voor groep 8-12 jaar: zwarte letters en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /oo/ (bijv. *boot*)

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /oo/ verstaan en de /oo/ zeggen.'

- Wijs op uw mondstand -rond- en spreek de /oo/ enkele malen overdreven uit: '/oo/. De **tweede** klank van de week is de /oo/: de /oo/ van (boot) of (doos).'
- Dan hangt u op een groot vel waar reeds de symbolen voor spreken en luisteren zijn opgeplakt, een plaatje van doos of boot op met het symbool in het roze voor de klank: 'De /oo/ van boot. Je hoort een /oo/ en je zegt een /oo/.'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (boot) (Joost) (oo) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (boot): **boot**, ja, **boot**, stoel, vies, **boot**, deur, **boot**, bel, gang, **boot**.

2 Stijgen/ Dalen (Joost): Rachid, **Joost**, **Joost**, Hans, Moniek, **Joost**, **Joost**, Hans, (of namen van leerlingen).

3 Stijgen/ Dalen /oo/: /uu/, /oe/, /**oo**/, /ie/, /**oo**/, /**oo**/, /aa/, /uu/, /**oo**/.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt klank of woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert mondstand.)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 /oo/, /oo/, /oo/, /oo/, /oo/.

2 boot, roos, groot, boven, oom, rood, koken, woon, boos, school, oog.

KLANKEN dag vier

Benodigdheden

- als dag drie
- afbeelding klankversje: zie bijlage
- kleurpotloden
- *Zeg maar na*, blz. 4 /oo/ -woorden

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /oo/ verstaan en de /oo/ zeggen.'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (boot) (oo) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (boot): stoel, **boot**, **boot**, ja, raam, **boot**, hoed, reus, **boot**, **boot**, trap, zeep, **boot**.

2 Stijgen/ Dalen /oo/: /uu/, /oe/, /oo/, /ie/, /oo/, /oo/, /aa/, /uu/ /oo/.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt woord of (regel van) klankversje, LL kijken in spiegel, LK corrigeert mondstand).

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 doos, oog, rood, woon, kook, loop, oom, gooi, groot, sloot, schoon, hallo, boven.

2 Klankversje /oo/: *Ben je boos?*
Pluk een roos.
Zet 'm op je hoed.
*Dan ben je morgen weer goed.*⁵ Zie bijlage op blz. 14

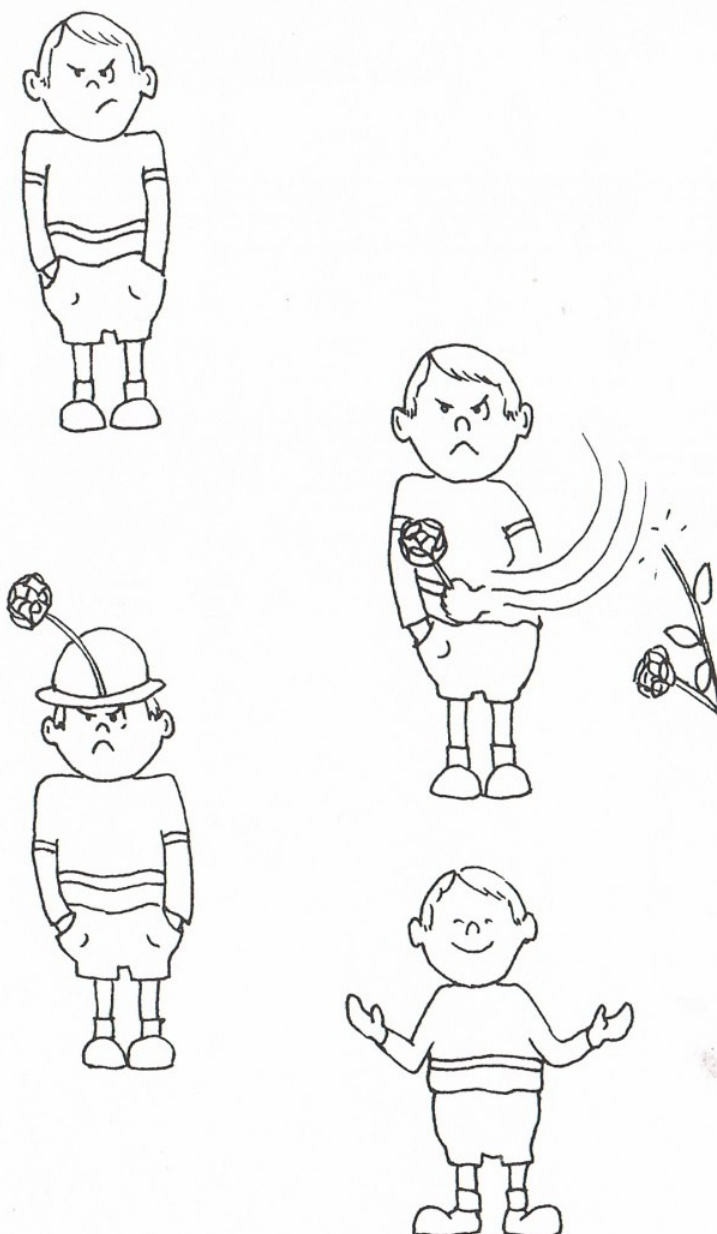
3 Groep 4-7 jaar: 'Kleur: roos'. (bijlage op blz. 15)

4 Individueel Groep 8-12 jaar: /oo/-woorden uit *Zeg maar na*.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /oo/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag elke dag: 'Heb je nog een woord met de /oo/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel/ op het klankvel=klassikaal/in het klankschrift = individueel.

⁵ Anoniem

*Ben je boos?
Pluk een roos.
Zet 'm op je hoed.
Dan ben je morgen weer goed*

-
- ⁶ A. van Noordwijk (1985), *Liedjes zien en zingen*, Muzikaal Nederlands voor kleine en grote kinderen. Haarlem: De Toorts.

KLANKEN dag vijf

- Herhaal oefeningen voor de klank /ie/ of /oo/ voor leerlingen die hier nog moeite meehebben

KLANKEN Klank en letter dag vijf

- Groep 8-12 jaar: combineer het symbool van de /ie/ en /oo/ met de Nederlandse letter en hun eigen letter uit hun alfabet (als die er is); zie *Zeg maar na.* blz. 3 en 4.

Vormleer Het werkwoord *zijn* dag drie

Benodigheden

- HZS, oef. 8
- DBK blz. 45, het werkwoord *zijn* (o.t.t.)
- DBK blz. 24 (voor de voornaamwoorden)
- (ZIS: blz. 99)
- Set strookjes: geel (2x) twee rode (*ben*, *bent*)

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen zeggen met het werkwoord *zijn*.'

(instructiezin): 'Maak zinnen met *zijn*. '(Ik ben (naam), jij bent (naam)).

Hoe te oefenen?

- **BeurtGooi** (Voorbereiding: een papieren bal voor elk team van vier.)

Leerling A zegt de zin 'Ik ben ...en gooit/rolt de bal naar Leerling B. Die zegt een zin met Ik ben... en gooit de bal naar Leerling C. Enzovoort.

Of: hetzelfde maar nu zegt leerling A iets over leerling B. 'Jij bent...

Leerling B zegt iets over leerling C. Enzovoort.

- **groep 8-12 jaar TweePraat** (in tweetallen) Leerlingen hebben een set strookjes en papieren en maken samen de zin met het werkwoord *zijn*. *Ik ben ...*

Of: *jij bent...*

Leerling A wijst op zichzelf, of op de ander, en legt de zin neer. Dan is de andere leerling aan de beurt. Doet u het een keertje voor.

Zinsbouw Zinnen maken dag vier

Vormleer ww. o.t.t., derde pers. enk. mw.

Benodigheden

- Praatboek 1, praatplaat VHEZ, thema (bezoek) *thuis*.
- Kubussen: geel en rood en bruin en paars (ZIS, DBK)
- Groep 8-12 jaar: strookjes DBK: geel(2x) en rood en bruin (2x) en paars.
- De leerlingen moeten de Nederlandse namen van de werkwoorden kennen.

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin.'

- LK wijst op een afbeelding van de praatplaat en zegt: De mannen (legt gele kubus neer) *zitten* (legt rode kubus neer). 'Nu maken jullie een zin.'
- Hetzelfde met de werkwoord: *lezen*
- Hetzelfde, maar dan enkelvoud: 't meisje, de jongen, de man: leest, zit, doucht, fluit, slaapt, kookt, drinkt. (Moeilijker is: trekt de wc door.)

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

TweetalCoach (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling een handeling op de praatplaat aan en legt vervolgens de strookjes neer. Is het goed? Dan zegt de andere leerling: 'goed'. Is het niet goed? Dan coacht de andere leerling. Doet u het een keertje voor.

Zinsbouw Zinnen maken dag vijf

Benodigheden

- HZS oef. 13 (in) , oef. 16 (waar)
- Paarse strookjes.
- Praatplaat 5

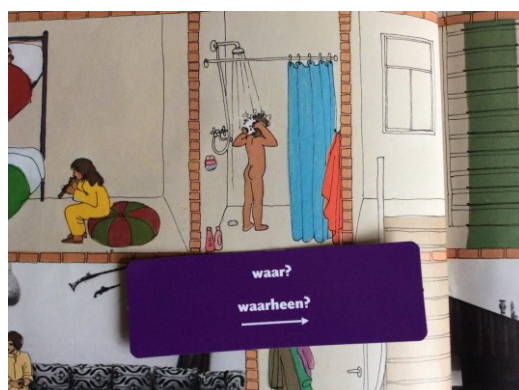
Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert *in de (...) kamer* zeggen.'

(instructiezin): 'Ik vraag: waar (douche je?) Antwoord: in de (...)'

- LK benoemt de plaatsen op de praatplaat nog een keer. (in de slaapkamer, in de douche, enzovoort.), legt paarse strookje steeds neer bij de plaatsen en geeft de ll elk een paars strookje.

Dan vraagt de LK: Waar slaap je? Groep 4-7: wijst aan. Groep 8-12: antwoordt: *in de slaapkamer* en legt het paarse strookje op de afbeelding.

in de douche

in de woonkamer

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

- **TweetalCoach** Leerlingen hebben elk een paars strookje. Om de beurt wijzen ze aan en benoemen het plaatje en zeggen: *In de ...* en leggen het paarse strookje neer
- **RondPraat** (in viertallen) Leerlingen stellen om de beurt een waar-vraag (denk aan intonatie) en de ander antwoordt en legt een paars strookje neer (LK doet het voor): *Waar slaap je? Waar douch je? Of: Waar fluit het meisje? Waar doucht de jongen?*